

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORIAUS 2018 METŪ VEIKLOS ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2019 m. balandžio 12 d. Nr. K-48

Alytus

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vienos savivaldžios įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir įgyvendindama Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. sprendimu Nr. K-228 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 214 punktą, Alytaus rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2018 metų veiklos ataskaitą (pridedama).

Savivaldybės meras

Algirdas Vrubliauskas

PATVIRTINTA
Alytaus rajono savivaldybės tarybos
2019 m. balandžio 12 d.
sprendimu Nr. K-48

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORIAUS 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra centralizuotas bibliotekinių paslaugų tinklas, kurį sudaro Viešoji biblioteka (toliau – VB), 2 miesto (toliau – MF) ir 30 miestelių bei kaimų filialai (toliau – KF), kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje. 2018 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai buvo filialų infrastruktūros gerinimas, kokybiškas bibliotekinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas, teikiamų paslaugų įvairovė, filialų dokumentų fondų atnaujinimo problemas sprendimas, Alytaus krašto rašytinio paveldo kaupimas, saugojimas, sklaida, dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programe bei dalyvavimas projektinėje veikloje, siekiant sumažinti kaimo ir miesto bibliotekų vartotojų atskirtį ir suteikti lygias galimybes visiems kaimo bibliotekų lankytojams.

2018-aisiais metais Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka dirbo įgyvendindama savo pagrindinę misiją – saugoti ir puoselėti kultūrinį bei istorinį paveldą, užtikrinti kokybišką ir efektyvią šiuolaikiškos viešosios bibliotekos veiklą, tenkinti bendruomenės skaitymo, informacijos, savišvietos poreikius, atveriant visiems lygias galimybes naudotis informacijos resursais. VB ir 32 filialuose sukauptas 334832 fiz. vnt. spaudinių ir kitų laikmenų fondas, lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama interneto prieiga, lankytis kultūriniuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose.

Ataskaitiniai metais savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) tinkle įregistruoti 13046 skaitytojai, apsilankė 205923 lankytojai, išduota 406708 dokumentų.

Bibliotekose buvo teikiamos nemokamos interneto, informacijos paieškos, kraštotyrinės informacijos sklaidos, dokumentų skenavimo, kopijavimo, spausdinimo paslaugos, vedami edukacinių užsiėmimų, netradicinio ugdymo pamokos, ekskursijos, organizuojamos internetinės transliacijos, rengiamos dokumentų ir virtualios parodos.

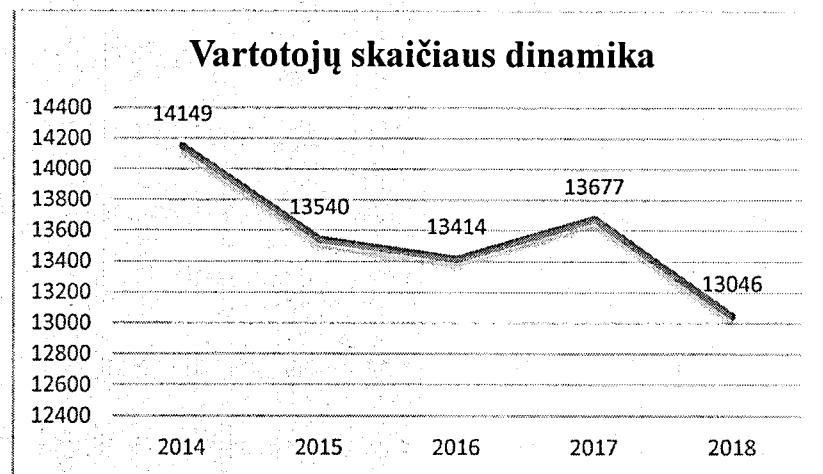
Bibliotekos lankytojai vis aktyviau naudojasi virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Populiareja ne tik knygų ar prenumeruojamų leidinių paieška elektroniniame bibliotekos kataloge,

bet ir informacijos apie renginius ir naujienas bibliotekos svetainėje, *Facebook* socialiniame tinkle, aktyvėja išankstinis paklausiu knygų rezervavimas internetu.

VARTOTOJAI, LANKYTOJAI, IŠDUOTIS, FONDAI, LĖŠOS DOKUMENTAMS

1. Vartotojų aptarnavimas

2018 m. Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose užregistruoti 13046 vartotojai, t. y. 631 vartotoju mažiau, lyginant su praėtais metais. VB užregistruoti 6258 vartotojai, t. y. 214 vartotojų mažiau, lyginant su 2017 metais. Miesto filialuose (Simne ir Dauguose) užregistruoti 1133 vartotojai, t. y. 172 vartotojais mažiau. Kaimo filialuose užregistruota 5655 vartotojai, t. y. 245 vartotojais mažiau, lyginant su praėtais metais.

Vartotojų dinamika SVB 2014–2018 m.

Apžvelgiant vartotojų skaičiaus dinamiką nuo 2014 metų, pastebimas registruotų vartotojų skaičiaus visoje sistemoje mažėjimas. 2017 m. sistemoje vartotojų skaičius šiek tiek padidėjo ir padidėjimą iš dalies lėmė viešųjų bibliotekų sujungimas su mokyklų bibliotekomis. 2018 m. vartotojų skaičius sumažėjo.

Vartotojų sudėtis nekito. Į bibliotekas užsuka įvairūs žmonės – suaugę, vaikai, paaugliai ir besimokantis jaunimas, dirbantys ir bedarbiai ir t.t. Aišku, skiriasi skaitytojų grupių poreikiai, interesai, gebėjimai ir problemos. Aptarnaujant skaitytojus didžiausias dėmesys buvo skiriama kiekvienam vartotojui.

2. Apsilankymų skaičius

	2018 m.	2017 m.	Skirtumas
VB	81756	103880	-22124
MF	23143	33623	-10480

KF	101024	113291	-12267
Viso SVB	205923	250794	-44871

Vidutiniškai viename kaimo filiale apsilankyta 17,9 kartus, miesto filiale – 20,4 karto.

Esant mažesniams vartotojų skaičiui, mažėja ir lankytojų skaičius.

3. Dokumentų išduotis

	Iš viso		Išduota į namus		Išduota vietoje	
	Fiz. vnt. 2018	Fiz. vnt. 2017	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	406708	478125	225728	56	180980	44
VB	255675	314774	115928	45	139747	55
MF	24115	29217	17278	72	6837	28
KF	126918	134134	92522	73	34396	27

Dokumentų į namus išduodama 56 % visos išduoties. Vietoje daugiausiai skaitoma periodika. Bibliotekose daugiau išduodama grožinės literatūros dokumentų. Šakine literatūra labiau domisi studentai.

Dokumentų išduotis nežymiai mažėja nuo 2014 m. Išduotis būtų didesnė, jei populiarium laisvalaikio knygų, kurioms susidaro ilgos rezervacijos eilės, turėtume po du ar tris egzempliorius.

Skaitomumo rodikliai, lyginant su praėitais metais, sumažėjo. Vidutiniškai vienas vartotojas perskaitė 25,6 fiz. vnt. bibliotekos dokumentų. Iš jų 16,3 fiz. vnt. grožinės literatūros, 9,4 šakinės literatūros. 1 bibliotekininkui tenka 256 vartotojai ir 4038 lankytojų. VB – 447 vartotojai ir 5840 lankytojų. MF – 283 vartotojai ir 5786 lankytojai. KF – 171 vartotojas ir 3061 lankytojas.

Vienas bibliotekininkas vidutiniškai aptarnavo 4038 lankytojus, išdavė 7875 fiz. vnt. dokumentų.

Pagrindinės visų rodiklių sumažėjimo priežastys: mažėjantis gyventojų skaičius, kurį lemia emigracija, darbuotojų sergamumas, mažėjantis skaitymo, ypač jaunimo tarpe, poreikis, nedidelis naujai gaunamų spaudinių kiekis, periodinių leidinių trūkumas, trumpas kai kurių filialų darbo laikas, kompiuterinės technikos namuose augimas, išmanieji telefonai ir kt. Vis daugiau reikalingos informacijos randama internete. Dauguma lankytojų periodiką skaito naudodamiesi kompiuteriu, o tai daryti namuose yra patogiau. Sparčiai daugėja gyventojų, turinčių interneto prieigą namuose ar mobiliuosiuose įrenginiuose. Tuo tarpu viešosios prieigos įranga sensta, genda, ne visada atitinka vartotojų lūkesčius. Aptarnaujant vartotojus vis labiau populiarėja virtualios bibliotekos paslaugos ir jomis naudojasi vis daugiau vartotojų: tai rodo ne tik augantys rezervavimo ir knygų užsakymo internetu rodikliai, bet ir daugėja knygų grąžinimo termino pratesimų internetu.

4. Fondo būklė

SVB fonde yra 334832 fiz. vnt. dokumentų (t. y. 29855 dokumentų pavadinimai). Fonduose dominuoja grožinė (63 %) literatūra. Šakinės literatūros daugiausia sukaupta viešojoje bibliotekoje – 49,4 %, mažiausiai jos turi kaimo filialai.

Dokumentų fondas (fiz. vnt. ir proc.)

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Nurašyta 2018 m.	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	334832	29855	212042	63,3	122790	36,7	33608	10200
VB	94517	28760	47846	50,6	46671	49,4	11256	10195
MF	41864	18807	31091	74,3	10773	25,7	539	107
KF	198451	8548	133105	67,1	65346	32,9	21813	1430

Bibliotekų fondai kasmet mažėja, nes naujų knygų gaunama mažiau, nei nurašoma. Vidutinis KF fondų dydis 6615 fiz. vnt., MF 20932 fiz. vnt. Tiek MF fondai, palyginus su praėtais metais padidėjo 651 fiz. vnt. Formuojant fondus, atsižvelgiama į vartotojų poreikius, todėl stengiamasi įsigytį kuo daugiau pavadinimų dokumentų.

SVB nurašyta 33608 fiz. vnt. ir 10200 pav. dokumentų. Didžiąją dalį nurašytų dokumentų – 12438 fiz. vnt. (37 %) sudaro nepaklausūs, neaktualūs dokumentai arba dubletai. Žymiai mažiau – 5904 fiz. vnt. (18 %) yra susidėvėję ir vartotojų sugadinti. Vartotojų prarasti 368 fiz. vnt. Dėl kitų priežascių nurašyta 14898 fiz. vnt., (44 %) dokumentų. Šių dokumentų nurašymo priežastis – techninė avarija Vaisodžių filiale. Fondas buvo užlietas, dokumentai nepataisomai sugadinti. Buvo atrinkti išlikę dokumentai, o kiti nurašyti.

Apžvelgiant bibliotekos dokumentų fondo judėjimo tendencijas, matomas pastovus fondų mažėjimas. Kiekvienais metais nurašoma aktualumą praradusi ir susidėvėjusi literatūra, o naujų leidinių įsigijama nepakankamai, nes to neleidžia padaryti turimi finansiniai ištakliai.

5. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (EUR)	Tenkai lėšų 1-am gyventojui (EUR)
LR kultūros ministerijos	22118	0,85
Savivaldybės	18000	0,69
Kitų šaltinių	6021	0,23
Iš viso	46139	1,77

2018 m. dokumentams įsigyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 22118 EUR. Vienam gyventojui teko 0,85 EUR, vienam vartotojui 1,7 EUR.

Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 18000 EUR. Vienam gyventojui teko 0,67 EUR, vienam vartotojui 1,38 EUR.

Pagrindinės problemos su kuriomis susiduria Alytaus rajono bibliotekos yra naujų knygų trūkumas ir periodikos stygius. Nors didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukompaktuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku. Didžiąją fondų dalį sudaro seni leidiniai, kurių bibliotekos turi po kelis egzempliorius. Skaitytojai aktyviai ieško naujų knygų, tačiau, gaunant po kelis egzempliorius, jų poreikių negalime patenkinti, nes knygos paskirstomos į VB ir 32 filialus. Dėl to mažesnių kaimo bibliotekų fondai yra daug skurdesni už miesto ar seniūnijos centrų bibliotekų fondus.

6. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams	
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius				
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga		
SVB	383	130	130	130	56	
VB	58	20	20	20	18	
MF	28	14	10	10	4	
KF	297	132	100	100	32	

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius lyginant su praėjusiais metais kito labai nežymiai. Daugiau įrengta nekompiuterizuotų darbo vietų vartotojams. Įrengta viena kompiuterizuota darbo vieta darbuotojui Butrimonių filiale.

PROJEKTAI. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Projektai

Projektų rengimas:

VB laimėjo projektą Poezijos festivalis „LAUKINĖS VAIVORYKŠTĖS 2018“ /Onės Baliukonės 70-mečiui/. Projektą finansavo Alytaus rajono savivaldybė. Festivalio metu paminėjome poetės Onės Baliukonės 70-metį, supažindinome vėtos bendruomenę su žinomais šiuolaikiniais autoriais bei jų naujausiais kūriniais, suteikėme progą jauniesiems rajono poetams pristatyti savo kūrybą platesnei žiūrovų auditorijai. Įgyvendinant ši skaitymo skatinimo projektą buvo bendradarbiaujama su vėtos bendruomenėmis, švietimo ir kultūros įstaigomis.

Praniūnų biblioteka, įgyvendindama projektą „Kūrybiškas laisvalaikis“, organizavo tris edukacines popietes bendruomenės vaikams. Visus tris užsiėmimus vedė lėlių kūrėja Rasa Benedikienė. Projektas buvo įgyvendinamas Alytaus rajono savivaldybės vaikų užimtumo projekto lėšomis.

Ūdrijos biblioteka, įgyvendindama projektą „Edukacinės inovacijos pilietiškumo ir

tautiškumo ugdymui“, organizavo 6 edukacinius užsiėmimus, skirtus Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. Projektas buvo įgyvendinamas Alytaus rajono savivaldybės vaikų užimtumo projekto lėšomis.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose:

Verebiejų filialas partnerio teisėmis dalyvavo asociacijos „Verebiejų kaimo bendruomenė“ projekte „Sekminės 2018“, kurį dalinai finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Santaikos biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Santaikos jaunimo neformalios iniciatyvinės grupės projekte „Jaunimo vasara Santaikoje 2018“. Projektą finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Genių biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Genių kaimo bendruomenės projekte „Bendruomenių telkimas kultūrinei veiklai, minint Lietuvos atkūrimo šimtmetį“. Projektas buvo finansuotas Alytaus rajono savivaldybės lėšomis.

Junčionių biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Junčionių bendruomenės projekte „Tradicinis bendruomeninis vasaros renginys“. Projektas finansuotas iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai 2018 m. programos lėšų.

Dalyvauta „Metų knygos“ rinkimuose. Bibliotekos, kurioms paskirti knygų komplektai: VB, Butrimonių, Daugų, Krokialaukio ir Ūdrijos filialai.

VB šiais metais tėsė kartu su Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešaja biblioteka ir partneriais vykdoma projekta „#MŪSŪKRAŠTAS: Alytaus ir Vilniaus bendruomenių tapatumo ugdymas bibliotekose“.

2. Materialinė bazė

Gerėjo filialų materialinė bazė. Išsigyta smulkaus inventoriaus, darbo priemonių. VB nupirkta daugiau knygų lentynų, Vankiškių ir Užupių filialuose atlikti smulkūs remonto darbai.

Bendras bibliotekų patalpų plotas išliko toks pat 2796 kv. m.

ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

Prieiga prie interneto yra visuose filialuose. Vis daugiau gyventojų naudojasi elektroninės bankininkystės, mokesčių atskaitymo paslaugomis, elektronine deklaravimo sistema, ieško darbo skelbimų interne. Bibliotekose teikiamos šios elektroninės paslaugos: paieška interne, paieška prenumeruojamose duomenų bazėse, elektroniniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, virtuali užsienio kalbų mokymosi programa, kompiuterio naudojimas raštvedybės darbams, informacijos įrašymas į skaitmenines laikmenas, kopijavimas, skenavimas, spausdinimas lazeriniu ir spalvotu

spausdintuvais, konsultavimas ir mokymai ieškantiems informacijos internete ir duomenų bazėse. Vartotojai naudojasi Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), elektroniniemis duomenų bazėmis EBSCO publishing, Naxos Music library, Credo. Teisinės informacijos ieškoma „INFOLEX.Praktika“. Vaikai ir jaunimas naudojosi DB „Vyturys“.

Bibliotekos interneto svetainėje 2018 m. registruoti 18945 virtualūs apsilankymai, t. y. 920 apsilankymų mažiau nei praėita metais. Seansų skaičius 33838, t. y. 17214 seansų mažiau, nei praėjusiais metais. SVB kompiuteriais vidutiniškai per dieną naudojosi 125 vartotojai.

KULTŪRINĖ VEIKLA. BIBLIOTEKOS PRISTATYMAS VISUOMENEI

Kultūrinė veikla

Per metus suorganizuoti 1172 renginiai, iš jų 158 kompleksiniai, 393 žodiniai, 613 vaizdiniai (parodos).

	Renginiai				Lankytojų skaičius renginiuose
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1178	129	425	624	26606
VB	92	15	5	72	1615
MF	96	7	49	40	2732
KF	990	107	371	512	22259

2018 m. buvo paskelbti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio, Vydiūno, Lietuvos skautų judėjimo, Sajūdžio, Adolfo Ramanausko-Vanago ir Tėvo Stanislovo metais. Daug renginių vyko Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metams paminėti. Bibliotekose buvo organizuojamos edukacinės popietės, teminiai vakarai, spaudinių kūrybos darbų parodos, viktorinos, konkursai, susitikimai, garsiniai skaitymai.

Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu vyko daugiau kaip 15 renginių. Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje vyko interaktyvios literatūrinės viktorinos „Knyggraužiukas“ pristatymas. Daugų filiale vyko Algimanto Zubavičiaus knygos „Ichtiologo užrašai“ pristatymas. Kančėnų filialas skaitytojus pakvietė į įvairiakalbius K. Donelaičio „Metų“ skaitymus „Aš skaityti nepaliauju..“. VB ir filialuose vyko akcijos „Padovanok naują knygą bibliotekai“, knygų keitimosi akcija „Biblioteka-skaitytojas – skaitytojas-biblioteka“, „Aklas pasimatymas su knyga“ ir kt.

Lapkričio 12–18 d. visoje šalyje startavo Šiaurės šalių literatūros savaitė. Šiemet Šiaurės šalių literatūros savaitės metu vaikai, paaugliai ir suaugusieji buvo kviečiami susipažinti su literatūriniais herojais, o pagrindine savaitės ašimi tapo metų temos „Šiaurės herojai“ skirtos knygos. VB ir filialai aktyviai dalyvavo Šiaurės šalių bibliotekų savaitės akcijoje, kurios metu sutartu laiku

šimtuose Šiaurės ir Baltijos šalių bibliotekų, mokyklų, vaikų darželių, dienos centrų balsu skaitomos išstraukos iš Šiaurės šalių literatūros.

VB 2018-uosius pradėjo Dzūkijos pagrindinės mokykloms pradinukams pristatydama interaktyvią literatūrinę viktoriną „Knyggraužiukas“. Tai Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo-informacijos skyriaus darbuotojo parengtas žaidimas, susidedantis iš 3 turų, kuriuose vaikams reikia atsakyti į įvairius literatūrinius klausimus.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu VB vyko garsiniai literatūriniai skaitymai, kurių metu Alytaus lopšelio-darželio „Saulutė“ ir lopšelio-darželio „Viltis“ auklėtiniai susitiko su rašytojos Linos Žutautės literatūriniu personažu Kake Make.

Pristatyta Laimos Ziminskiene floristinių paveikslų-koliažų paroda, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui. Pavasarį vyko vienuoliktasis Nacionalinis diktantas, kurį raše bibliotekininkai, skaitytojai ir Alytaus rajono savivaldybės darbuotojai.

Dauguose vyko IV-asis poezijos festivalis „Laukinės vaivorykštės 2018“ /Onės Baliukonės 70-mečiui/, kuriame dalyvavo poetai Marius Burokas, Ilzė Butkutė, Gintautas Dabrišius ir Albinas Galinis. Susirinkusiems koncertavo Simno kultūros centro muzikinis ansamblis „Flaya“.

Birželio mėnesį rajono viešojoje bibliotekoje vyko filosofo, politologo, vertėjo, profesoriaus, visuomenės veikėjo, humanitarinių mokslų daktaro Vytauto Radžvilo knygos „Kiek kartų gali atgimti tauta?“ pristatymas.

Lapkričio mėnesį VB Švedijos ambasados Lietuvoje ir Švedijos instituto dėka rajono viešojoje pristatyta edukacinė paroda „Švedija: Nuo A iki Ö“. Metus VB palydėjo surengdama susitikimą su rašytoju, publicistu, filosofu, Sajūdžio pirmeiviu Arvydu Juozaičiu. Renginio metu buvo pristatyta autoriaus knyga „Tėvynės tuštėjimo metas“. A. Juozaitis susitiko ir su Daugų bei Butrimonių bendruomenių gyventojais.

Svarbiausi miestų filialų renginiai:

Daugų bibliotekoje 2018 m. svečiavosi Klaipėdos Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos bibliotekininkės su unikaliu žaidimu jaunimui „Knygosūkis“. Daugelis renginių vyko Lietuvos šimtmečio paminėjimui. Popietės „Aš čia gyva“ metu pristatyta O. Zenevičienės darbų paroda „Žmogiška laimė“, popietėje „Lietuvė apie Lietuvą“ trumpai apžvelgtas Nepriklausomybės akto

signataro, kunigo Vlado Mirono gyvenimas, vyko viktorina skirta Lietuvos 100-mečiui.

Rudenį Daugų biblioteka visus norinčius pakvietė į popietę „Žodis mokytojui“. Metų pabaigoje vykusi popietė „Žodžiai iš širdies“ buvo tikra padėka skaitytojams už nuoširdų bendradarbiavimą ir bendrą veiklą.

Simno filialas organizuojant renginius didelį dėmesį skyrė Lietuvos valstybės šimtmečiui bei kitoms ižymioms datoms paminėti. Kovo mėnesį surengta literatūrinė-muzikinė kompozicija „Esame ir liudijame Lietuvą“, kurios metu susirinkusiems buvo papasakota Lietuvos istorija, kuri gimė su karaliumi Mindaugu. Prieš Velykas organizavo edukacinių užsiėmimų suaugusiems „Velykų ryta namai pražydo...“, kurio metu visi norintieji galėjo išmokti papuošti margučius velykinei kompozicijai. Geguži paminėjo kraštiečio dailininko Vytauto Kasiulio 100-ąsias gimimo metines ir lankytojus pakvietė į susitikimą su kraštiečiu VGTU lektoriumi Romu Juknevičiumi. Pristatyta jo fotografijų paroda „Neatrastoji Kinija“.

Rugsėjo mėnesį surengė simniškės Anelės Mikalauskienės grafikos darbų parodą „Rudens voratinkliai“, skirtą Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai, o spalio mėnesį organizavo susitikimą su kraštiete prozininke Birute Gadišauskiene. Lapkričio mėnesį kartu su Simno miestelio bendruomene dalyvavo Suaugusiųjų švietimo savaitės renginiuose, Simno seniūnijos šventėje „Rudens suktinis“.

Kaimo filialų renginiai:

KF surengta 990 renginių, iš jų vaizdinių (parodų) – 512. Vidutiniškai vienas kaimo filialas surengė 33 renginius, iš jų – 17 vaizdinių. Vaizdiniai renginiai sudaro didesnę dalį visų renginių.

Filialuose nemažai vyko renginių bendradarbiaujant su Alytaus rajono visuomenės sveikatos biuru. Rajono bibliotekų lankytojams buvo sudarytos sąlygos nors trumpam pabėgti nuo kasdieninių rūpesčių, nusimesti streso pančius, atsipalaiduoti bei lavinti atmintį. Jie galėjo dalyvauti praktiniuose užsiėmimuose „Misija – sveikos akys“, „Kūno sudėties analinė“, „Vandens galios“, „Ką daryti, kad Lietuvos vyrai gyventų ilgiau ir sveikiau?“, „Susprogdinkime stresą“, „Pasitikime pavasarį sveiki ir stiprūs“, „Sveikame kūne – sveika siela“.

Kaimo filialuose entuziastingai puoselejami tradiciniai amatai. Smagu, kad žmonės neatsisako eksponuoti ir savo rankdarbių, dalinasi patirtimi, įgūdžiais. Alovės filiale buvo eksponuoti vyresniosios kartos moterų siuvinėti darbai, surengta technologijų mokytojos Henrietos Lapinskaitės rankdarbių paroda „Spalvos ant pajūrio akmenėlių“ ir tautinių papuošalų paroda „Dygsnis po dygsnio iš amžių glūdumos“, amatininkės Danutės Janukaitienės rankdarbiai iš vytelių, siuvinėti paveikslai, papuošalai. Luksnėnų filiale buvo surengta R. Dauskurdytės kryžiuku siuvinėtų paveikslų paroda, Makniūnų filiale – Anelės Zurlienės austų juostų paroda „Kas juostoj tautinėj sudėta“. Alovės biblioteką puošė kalvio Valdo Valentinavičiaus kryžių – saulėčių paroda, pristatyta

menininkės Luanos Masienės fotoparoda „Kas mus jungia?“, vyko susitikimas-edukacinė valandėlė su jaunu amatininku drožėju Aurimu Vitkauskui.

Bibliotekos minėjo Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Beveik visuose filialuose vyko šiai sukakčiai skirti renginiai. Iš didesnių renginių verta paminėti poezijos šventę Alovėje „Kuo prasidedi tu, Lietuva“, Krokialaukio filialas kvietė pasiklausyti literatūrinės-muzikinės kompozicijos „Esame ir liudijame Lietuvą“, Vankiškių filiale suorganizuotas renginys „Supinkime poezijos ir dainų pynę Lietuvai“, Luksnėnuose – seniūnijos bendruomenių šventė, skirta Lietuvos 100-čiui paminėti, Praniūnų ir Miroslavo bibliotekos pakvietė visus sudalyvauti šiai sukakčiai skirtuose „Protmūšiuose“. Makniūnuose renginio „Diena Lietuvai“ metu buvo pristatytas Makniūnų filialo vyresniosios bibliotekininkės Berūtos Sadauskienės parengtas leidinys „Raitininkų seniūnijos enciklopedija KITAIP“.

Ištisus metus bibliotekos kvietė lankytojus į jų pamėgtas edukacines valandėles. Puoselėjant liaudies tradicijas ir papročius vyko gražios šventės per Užgavėnes. Vaikai kūrė kaukes, persirengelių apdarus, virto lalautojais, įkūnijo Lašininio ir Kanapinio personažus.

Iš velykinių renginių verta paminėti Krokialaukio bibliotekoje jau tradiciniai tapusius edukacinius užsiémimus „Želdinukai – Velykų stalo puošmena“, kurių metu visi norintys, mokosi gaminti želdinukus Oliziukus. Mergalaukio bibliotekoje buvo mokomasi gaminti pavasarines velykines puokštes, Vankiškių filiale vyko edukacinė popietė „Kiaušinių marginimas vašku“, o Venciūnų filiale susirinkusieji mokėsi kiaušinius marginti vienu seniausių ir natūraliausią būdų – svogūnų lukštais.

Į kalėdinį edukaciinių renginių maratoną įsitraukė beveik visas bibliotekos. Alovėje floristė Laima Zajančkauskienė iš natūralių augalų mokė sudėlioti kalėdinės kompozicijas. Butrimonių bibliotekoje Kalėdų laukimo dvasia pasklido kartu su meduolių, arbatžolių arbato kvapu. Dirbtuvių metu sausainių dekoravimo paslaptis atskleidė Kristina Valaitienė. Į kūrybines dirbtuves „Advento vainikas“ kvietė Krokialaukio, Praniūnų ir Vankiškių bibliotekos. Snaigų karpymo paslapčių buvo mokomasi Butrimonių, dekupažo – Vaisodžių filialuose. Kalėdinius atvirukus gaminio Mergalaukio filiale, o kalėdinius žaisliukus mokėsi gaminti Eičiūnų bibliotekoje.

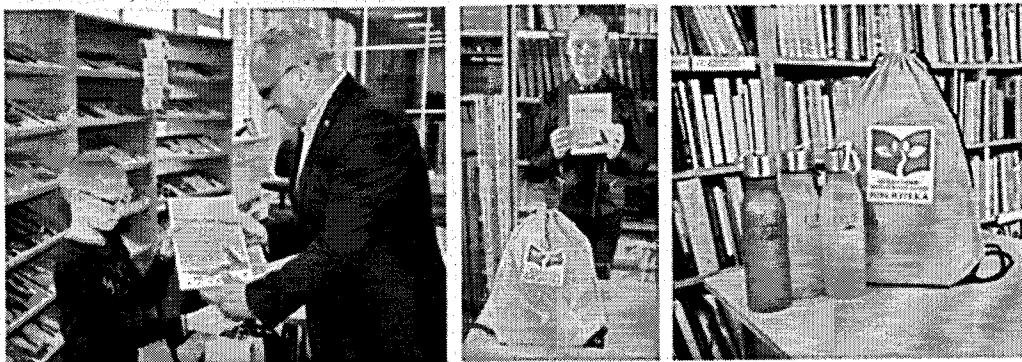
Vien Vankiškių bibliotekoje gruodžio mėnesį buvo surengta 10 gerumo renginių, skirtų gerumo akcijai „Uždeklime gerumu žiburius širdžių“. Bibliotekoje lankėsi Alytaus profesinio rengimo centro mokytoja Laimutė Petraškienė su higieninės kosmetikos specialybės ir kirpėjų profesijos mokinėmis. Į biblioteką atvyko advokatės iš Alytaus miesto Diana Vaitkevičienė ir Jolanta Vienazindytė, kurios nemokamai konsultavo teisiniais klausimais bibliotekos skaitytojus. Advokatė Diana Vaitkevičienė bibliotekoje eksponavo savo tapybos darbų parodą. Didelio lankytojų dėmesio sulaukė gerumo akcijai skirtas renginys „Uždeklime gerumu žiburius širdžių“ su

Miroslavo Švenčiausios Trejybės bažnyčios klebonu Miroslav Dovda.

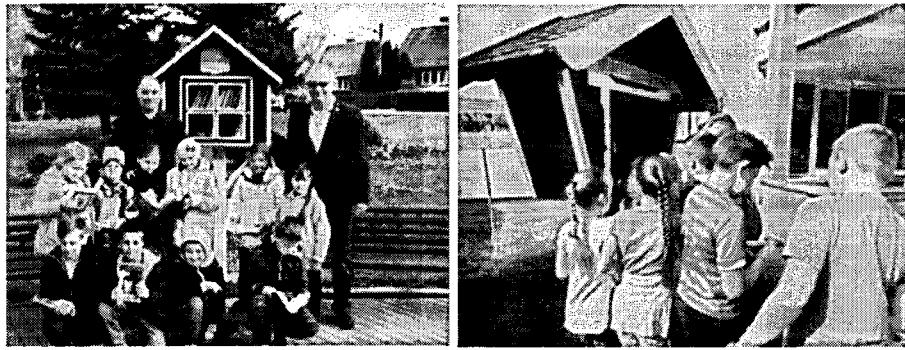
Bibliotekos pristatymas visuomenei

Rajono viešosios bibliotekos ir filialų skaitytojai dalyvavo gerumo akcijoje „Spalvotas pavasaris“, kurios metu surinkta ir padovanota onkologinėmis ligomis sergantiems ligoniams per 200 įvairiausią megztų ir nertų drabuželių.

Nuo birželio 15 d. vyko jau trečius metus organizuojamos nuotaikingos „Skaitymo iššūkio“ varžytuvės, kuriose VB ir jos filialų komanda tarp iššūkyje dalyvavusių 68 bibliotekų ir jų filialų užėmė antrą vietą, o tarp 14 Vilniaus regiono bibliotekų ir jų filialų – pirmą. 449 VB ir filialų skaitytojai per 3 akcijos mėnesius perskaitė 2 091 knygą ir nuo pirmą vietą užėmusios Jonavos rajono viešosios bibliotekos atsiliko tik 249 knygomis.

2018 m. pavyko įgyvendinti seniai brandintą idėją – įrengti naują edukacinę erdvę – lauko bibliotekėles. Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus ir Butrimonių gimnazijų kiemeliuose duris atvérė lauko bibliotekėlės – Knygų nameliai. Ši graži iniciatyva sulaukia vis gausesnio būrio skaitytojų, nes šie nameliai veikia visą parą, be atostogų, grąžinimo terminų ar skaitytojų pažymėjimų. Kiekvienas gali naudotis šia paslauga, galima palikti atsiliepimus, laiškus... Mažoji bibliotekėlė skatina knygų skaitymo kultūrą miestelių erdvėse, įkvepia gyventojus bei jo svečius nenutrūkstamiais knygų mainams, skatina kultūringai leisti laisvalaikį įvairaus amžiaus žmones, pagyvina šeimų bendravimą.

Džiugu, kad knygų personažais persirengusios bibliotekininkės garsina biblioteką už jos ribų. Labai populiarus ir daug lankytojų pritraukia masiniuose renginiuose pristatomas „Bibliotekos kiemelis“. Kasmet minint Valstybės dieną istoriniame Daugų mieste išdygsta erdvi, puošni bibliotekos literatūrinių atrakcijų palapinė, kur pristatomas platus atrakcijų spektras – kiekvieno gebėjimams ir skoniams, mažiems ir dideliems, smalsiems ir guviems. Palapinės viduje lankytojai galėjo rasti informacinius lankstinukus apie rajono biblioteką ir Daugų kraštą, biuletenį „Bibliotekos metai“, spalvingus knygų skirtukus, populariausių knygų suaugusiems, vaikams ir paaugliams dešimtukus, šventinės viktorinos klausimus, susijusius su Lietuvos 100-mečiu ir t.t. Į bibliotekos literatūrinių atrakcionų kiemelį užsukusius lankytojus pasitikdavo šaunieji bibliotekos animatoriai, persirengę vaikų pamėgtais literatūriniais personažais.

Bendradarbiaujant su rajono savivaldybe, bibliotekininkės buvo pakvietos į Miroslavo vaikų darželio atidarymą. Čia tévelių lydimus mažuosius miroslaviškius pasitiko jų mylimi herojai Kakė Makė, pelytė Minė ir Snieguolė. Darželio atidarymas Miroslave tapo smagia švente visai miestelio bendruomenei, besidžiaugiančiai gražėjančia gyvenviete ir linksmai praleidusiai popietę su vaikais, jų mylimais pasakų herojais ir visus aplankiusiu Kalėdų Seneliu. Toks bendradarbiavimas labai naudingas ir bibliotekai – biblioteka vis dažnau tampa matoma kitų įstaigų rengamuose renginiuose.

Gražia tradicija tapo Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus sumanymas per didžiausius bendruomenės renginius pagerbti aktyviausius, geriausius ir ištekimiausius rajono bibliotekų skaitytojus. 2018 metais, minint Lietuvos nepriklausomybės

šimtmetį, buvo pagerbta ir apdovanota net 120 geriausių Alytaus rajono skaitytojų.

Jau trečius metus Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje už išskirtinius veiklos rezultatus buvo apdovanoti geriausi Vilniaus regiono savivaldybių viešujų bibliotekų vadovai ir bibliotekininkai. Džiugu, jog tarp apdovanotųjų – ir Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, puikiai pasirodžiusi šiais metais vykusioje respublikinėje skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitymo iššūkis“.

Rajono viešosios bibliotekos direktorius taip pat sulaukė ir išskirtinio Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komiteto dėmesio. Šio komiteto pirmininko Ramūno Karbauskio pasirašytoje padėkoje bibliotekos direktoriui nuoširdžiai dėkojama už inovatyvių sprendimų diegimą bibliotekos veikloje, bendruomenės įtraukimą į kultūrinę, edukacinę ir projektinę veiklą, iniciatyvumą steigiant bibliotekos filialą Užupių kaime ir edukacinę erdvę – lauko bibliotekėlę bei aktyvų dalyvavimą vasaros skaitymo skatinimo projekte „Skaitymo iššūkis“. Ta proga direktoriui Aivarui Vyšniauskui buvo įteiktas ir sidabrinis Vyčio ženkliukas.

Kančėnų filialo vyresnioji bibliotekininkė Rita Mikuckienė buvo apdovanota už nuoširdų ir profesionalų darbą, kūrybišką informacinių technologijų panaudojimą ir netradicinių renginių bibliotekoje organizavimą. Rajono viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo-informacijos skyriaus vedėjas Arnoldas Šatrauskas buvo apdovanotas už profesionalų ir kūrybingą darbą, inovatyvumą organizuojant kultūrinę ir projektinę bibliotekos veiklą.

Bibliotekose gyventojai dalyvauja konkursuose, akcijose, vykdomi kultūriniai ir edukaciniai projektai, kurie pritraukia visuomenės dėmesį, skatina pažvelgti į biblioteką, kaip į inovatyvia, veiklią įstaigą.

ARSVB turi savo internetinį puslapį (www.alytus.rvb.lt) ir „Facebook“ paskyrą, tad informacija apie renginius ir paslaugas buvo skelbiama ne tik bibliotekos svetainėje, bet ir bibliotekos socialinio tinklo „Facebook“ puslapyje.

Bibliotekos darbuotojai rašė straipsnius apie bibliotekose vykusius renginius. Dauguma straipsnių viešinami internetiniuose šaltiniuose www.arsa.lt, www.alytausgidas.lt, www.dainavoskrastas.lt, www.dzukijosveidas.lt, www.alytusplius.lt, www.alytauspulsas.lt, www.renginiaiatalytuje.lt, www.regionunaujienos.lt, www.alytauslaikas.lt, www.alytauszinios.lt, <http://www.propatria.lt> ir kt.

DARBUTOJAI, KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

Rajono viešosiose bibliotekose iš viso yra 52,25 etatai. Darbuotojų skaičius – 59, iš jų 51 profesionalus bibliotekininkas.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

	Profesionalių darbuotojų sk.	Aukštasis		Aukštesnysis		Kitas	
		Vnt.	%	Vnt.	%	Vnt.	%
SVB	51	25	49	23	45	3	6
VB	14	11	79	3	3	0	0
MF	4	2	50	2	50	0	0
KF	33	12	36	18	55	3	9

VB vyko nedidelė darbuotojų kaita. Per metus priimti 3 nauji darbuotojai. 1 darbuotojas priimtas dirbtį į Vaisodžių filialą. VB 2 kartus keitėsi bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus organizuotuose mokymuose „Biblioterapija: literatūros atranka“, „Inovacijų kūrimas ir valdymas“ ir „Asmens duomenų apsauga“. VB darbuotojai dalyvavo seminare „Paauglystės grimasos“ ir „Atviri atminties namai: muziejinė edukacija suaugusiųjų holistiniams ugdymui(si) sprendžiant benamystės problemas“. Direktorius kėlė kvalifikaciją kursuose „Socialinių partnerių derybos“, „Skaitmeninės rinkodaros būdai ir galimybės skatinant e. paslaugų ir išteklių naudojimą“.

Beveik visi darbuotojai kėlė kvalifikaciją bibliotekoje organizuojamuose mokymuose, pasitarimuose.

FINANSAVIMAS

1. Paprastos išlaidos:

Iš viso – 557310 EUR;

Darbo užmokesčiui – 448000 EUR;

Dokumentams įsigyti – 40118 EUR;

Knygoms – 22118 EUR;

Periodikai – 18000 EUR;

Statyboms, pastatams – 0 EUR;

Automatizacijai – 0 EUR;

Kitos išlaidos (jmokos soc. draudimui, patalpų nuomai, komunalinėms paslaugoms, smulkiam remontui, dokumentų įrišimui) – 69192 EUR.

2. Pajamos ir finansavimas

Iš viso – 535192 EUR;

Biudžeto lėšos (steigėjo, valstybės) – 530500 EUR;

Iš LR kultūros ministerijos – 22118 EUR;

Iš savivaldybės: iš viso, knygoms, periodikai – 18000 EUR;

Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 4192 EUR;

Fizinių ir juridinių asmenų parama – 0 EUR;

Programų, projektų lėšos – 500 EUR.

PASIEKIMAI IR LAUKIAMI REZULTATAI

Viešoji biblioteka kartu su filialais vykdė pagrindinę savo misiją ir uždavinius: organizavo ir teikė informacines paslaugas rajono gyventojams, mažino skaitmeninę atskirtį, skatino skaitymą, organizavo literatūrinius, šviečiamuosius, edukacinus renginius. Visus metus bibliotekų darbuotojai dėjo pastangas, kad 2018-ieji metai paskatintų bendruomenes aktyviai veiklai bei didintų bibliotekų įvaizdžio patrauklumą visuomenei.

Pasiekimai

- ◆ Išliko stabilus bibliotekų tinklas: veikė VB ir 32 filialai. Du iš jų miestuose ir 30 kaimo vietovėse.
- ◆ VB ir filialų įgyvendinti projektai pagerino vartotojų naudojimosi bibliotekos paslaugomis galimybes, skatino skaitymą.
- ◆ Sudarytos geros sąlygos darbuotojams kelti kvalifikaciją, ugdyti profesionalumą. Ataskaitiniai metais kvalifikaciją kėlė 43 bibliotekos darbuotojai.
- ◆ SVB suorganizuoti 1178 renginiai, iš jų 624 dokumentų parodos. Biblioteka sėkmingai bendradarbiavo su savivaldybės įstaigomis, organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.
- ◆ Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai puikiai pasirodė tradicinėje respublikinėje skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Alytaus rajono SVB komanda užėmė pirmą vietą Vilniaus regione ir antrą visoje respublikoje.
- ◆ Visos sistemos bibliotekos modernizuotos ir kompiuterizuotos, lankytojams sudarytos sąlygos naudotis informaciniemis ir komunikaciniemis technologijomis, gyventojai nuolat skatinami išmokti ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, teikiamas konsultacijos.

- Bibliotekininkai mokė ir konsultavo lankytojus kompiuterinio raštingumo klausimais, mokė, kaip naudotis elektroninėmis viešojo sektoriaus paslaugomis.

Laukiami rezultatai

Bibliotekos veiklos parodo, kokia svarbi, stipri, kūrybiška yra biblioteka, kokį platų gyventojų ratą ji pasiekia ir įtraukia savo veiklomis. Ateinančiais metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas VB ir filialų infrastruktūros gerinimui, naujų informacinių technologijų sklaidos užtikrinimui ir teikiamų paslaugų įvairovei. Materialinės bibliotekų bazės stiprinimas sudarys palankesnes sąlygas bendruomenės nariams jaukesnėje aplinkoje užsiimti menine saviraiška. Pagal galimybes planuojama įsigyti tradicinių ir elektroninių dokumentų, elektroninių duomenų bazių. Bibliotekose rengiami renginiai padės bibliotekų vartotojams susipažinti su savo krašto istorija, žymiais žmonėmis. Bus kuriamos naujos edukacinės programos, ypatingą dėmesį skiriant vaikų ir jaunimo edukacijai. SVB rengs paraiškas ir kitą projektinę dokumentaciją teiks įvairių programų finansavimui gauti. Tikimės, kad dalyvavimas projekteje veikloje suteiks galimybų išplėsti teikiamų paslaugų spektrą, kurios padėtų sumažinti kaimo bibliotekų vartotojų informacine, kultūrinę atskirtį. Bus siekiama plėtoti bibliotekų paslaugas, skatinančias inovacijų plėtrą, gerosios patirties ir naujovių sklaidą.

Bus tēsiamas dalyvavimas LIBIS programe, rengiami mokymai filialų darbuotojams darbui su LIBIS PĮ, jos naujovėmis. VB ir filialuose veikia skaitytojų registracijos ir apskaitos, skaitytojų aptarnavimo, katalogavimo ir komplektavimo LIBIS posistemai, sukurta informacijos paieškos sistema, veikia elektroninis katalogas, tačiau kai kuriems darbuotojams dar reikalingi papildomi mokymai. Pagal galimybes bus sudarytos tinkamos sąlygos bibliotekininkams kelti kvalifikaciją, ugdyti profesionalumą, pritaikyti tėstinio ir nuotolinio mokymo formas.

Alytaus rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos direktorius

Aivaras Vyšniauskas